

Голові спеціалізованої вченої ради
захисту дисертації на здобуття доктора філософії
доктору наук з державного управління,
професору Маріупольського державного
університету
Андрію СТОЙЦІ

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного управління, професора Орлової Наталії Сергіївни на дисертацію Ломакіної Тетяни Анатоліївни на тему «Механізм комунікаційної взаємодії суб'єктів державного та недержавного секторів у системі публічного управління в Україні», подану до захисту в разову спеціалізовану вчену раду ДФ 12.093.011 Маріупольського державного університету на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність теми дисертації

Тема дисертаційного дослідження є актуальною та представляє значний науковий і практичний інтерес, тому що виклики, які постали перед державними механізмами взаємодії з громадськістю та комунікаціями в органах державної влади змушують шукати ефективні рішення до організації комунікаційних процесів. Кожна країна має власні унікальні обставини розвитку комунікаційної взаємодії суб'єктів державного і недержавного секторів та різні можливості механізмів публічного управління, існують свої пріоритети та стратегії, які доцільно вивчати. Розвиток державного управління, процеси інтеграції до Європейського Союзу, потреба в посиленні взаємодії з організаціями громадянського суспільства, медіа, органами місцевого самоврядування, бізнесом та урядом, - це чинники, які впливають на зростання потреби в постійних комунікаціях сталого демократичного врядування в Україні. Тому, вдосконалення у публічних механізмах важливі, особливо у воєнні часи та часи відновлення України, що і обумовлює актуальність наведеного дослідження.

Зв'язок дисертаційного дослідження із науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження відповідає основним напрямкам наукових досліджень Маріупольського державного університету. Основні результати дослідження отримано під час виконання науково-дослідної роботи за темою: «Публічне управління для сталого територіального розвитку» (2018-2024) (номер державної реєстрації 0118U001700), де автором дослідження розвинуто роль і місце нормативно-правових, організаційних, просвітницьких, методичних та інформаційних засад комунікаційної діяльності в публічному управлінні України для переходу до сталого розвитку.

Ступінь обґрунтованості та достовірність наукових положень, висновків і наукових рекомендацій, сформульованих у дисертації

Аналіз змісту дисертаційної роботи і наукових публікацій Ломакіної Тетяни Анатоліївни дають змогу зробити висновок про те, що основні наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації, відповідають темі дослідження, простежується належний ступінь обґрунтованості наукових положень.

Поставлена автором мета дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні та розробці теоретико-методичних засад та науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів комунікаційної взаємодії суб'єктів державного та недержавного секторів, що сприятиме узгодженню процесів комунікаційної діяльності з очікуваними стратегічними результатами, вимірюванню ефективності державних комунікацій і комунікаційної взаємодії між заінтересованими сторонами у системі публічного управління в Україні. Автором використано низку загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, зокрема: історичний, термінологічний методи та метод абстрагування, методи аналізу і синтезу, порівняльний аналіз, методи систематизації та узагальнення, методи абстрактно-логічного аналізу, інтегрований підхід, комплексний підхід та структурно-функціональний метод, узагальнення тощо. Обґрунтовано, що вирішення окремих завдань дисертаційного дослідження забезпечувалося шляхом застосування окремих наукових методів.

Вивчення в комплексі ступеню обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірності і новизни дозволяють зробити висновок щодо успішності виконання

поставленого наукового завдання та належного рівня оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків, підготовлена на високому теоретичний і науково-практичному рівні, узагальнює багатий практичний матеріал.

Перший розділ присвячено понятійно-категоріальному апарату дослідження процесів публічного управління системою комунікаційних заходів між представниками державного та недержавного секторів у публічному управлінні, окресленню нормативно-правових основ комунікаційної діяльності в публічному управлінні України, а також визначенню комунікаційних моделей взаємодії державних та недержавних суб'єктів в публічному управлінні. Автору вдалося при дослідженні історичних передумов становлення, розвитку та визначення поняття «комунікаційної взаємодії в системі публічного управління» в Україні сформулювати понятійно-категоріальний апарат дослідження комунікаційної взаємодії між представниками державного та недержавного секторів у публічному управлінні.

Другий розділ присвячений аналізу комунікаційної взаємодії із заінтересованими сторонами. Обґрунтовані новітні тенденції функціонування комунікаційної взаємодії суб'єктів державного і недержавного сектору в Україні та світі, наведений зарубіжний досвід формування комунікаційної взаємодії між державними та недержавними суб'єктами, а також окреслені проблеми у сфері комунікаційної взаємодії в Україні. Особливої уваги заслуговує порівняльний аналіз, методи систематизації та узагальнення – для аналізу стану розвитку публічних комунікацій в Україні та зіставленні підходів до організації комунікаційної взаємодії державного і недержавного суб'єктів у Франції, Канаді і Великобританії, визначенні особливостей інформаційно-комунікаційного забезпечення органів виконавчої влади.

Третій розділ визначає шляхи удосконалення комунікаційної взаємодії суб'єктів державного і недержавного секторів у системі публічного управління в Україні. Автором вдало застосований інтегрований підхід - при формуванні комплексного механізму управління процесом комунікаційної взаємодії суб'єктів державного та недержавного секторів на прикладі реалізації державної політики безбар'єрності.

Одержані наукові результати характеризуються аргументованістю і достовірністю, що підтверджується повнотою аналізу достатнього масиву спеціальної літератури, першоджерел за темою дослідження. Відтак, важливим аспектом дисертаційного дослідження є надання рекомендацій із

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Позитивно оцінюючи отримані результати дисертаційного дослідження Ломакіної Т.А., підкреслюючи їх наукову та практичну цінність, водночас варто визначити дискусійні положення та окремі рекомендації, а саме:

1. У розділі 2 автором визначено теоретичні підходи до визначення комунікаційної взаємодії в публічному управлінні. Було б доречним чітко окреслити не лише механізм комунікаційного процесу, але й запропонувати визначення комунікативної взаємодії саме в державному та недержавному секторах, та визначити як вони пов'язані.

2. Також, було б доцільно у розділі 1(п.1.2.) детальніше розкрити сутність законопроекту про публічні консультації в Україні та як його прийняття вплине на механізм реалізації публічних консультацій в Україні за умов подальшої євроінтеграції.

3. Також, бажано було б у другому розділі, в описі викликів додати за якими ключовими напрямками публічних комунікацій в Україні наразі недостатньо фінансування, та що змінилося у цьому напрямку за час війни (с.111).

4. В роботі зазначено, що в положенні Міністерства культури і інформаційної політики зазначено, що вони ведуть комунікаційні компанії. (стор. 152). Було б доречним навести приклади таких компаній та визначити спроможність Міністерства реалізувати цей напрям діяльності на сучасному етапі та в подальшому.

5. У пп. 3.2. щодо способів вдосконалення комунікаційної взаємодії на прикладі реалізації Стратегії створення безбар'єрного простору в Україні, а саме: професіоналізація осіб, залучених до комунікаційного процесу - варто було б автору зосередити свою увагу також на розвитку цифрових компетентностей цих державних службовців.

Водночас зазначені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки виконаного дисертаційного дослідження. В межах визначених завдань дисертація є цілісним, ґрунтовним, завершеним дослідженням актуальної теоретичної та практичної проблеми публічного управління.

Загальний висновок про відповідність роботи встановленим вимогам. Дисертаційна робота Ломакіної Тетяни Анатоліївни «Механізм комунікаційної взаємодії суб'єктів державного та недержавного секторів у системі публічного управління в Україні» є цілісним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що вирішує важливе науково-прикладне завдання, має теоретичну і практичну цінність у галузі

